

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

4 päivänä syyskuuta 2014*

Ennakkoratkaisupyyntö — Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa — Asetus (EY) N:o 1896/2006 — Eurooppalainen maksamismääräysmenettely — Pätevän tiedoksiannon puuttuminen — Vaikutukset — Täytäntöönpanokelpoiseksi todettu eurooppalainen maksamismääräys — Vastine — Uudelleen tutkiminen poikkeuksellisissa tapauksissa — Määräajat

Yhdistetyissä asioissa C-119/13 ja C-120/13,

joissa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvista ennakkoratkaisupyyntöistä, jotka Amtsgericht Wedding (Saksa) on esittänyt 7.1.2013 ja 5.2.2013 tekemillään päätöksillä, jotka ovat saapuneet unionin tuomioistuimeen 14.3.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asioissa

eco cosmetics GmbH & Co. KG

vastaan

Virginie Laetitia Barbara Dupuy (C-119/13)

ja

Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH

vastaan

Tetyana Bonchyk (C-120/13),

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Ilešič sekä tuomarit C.G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader (esittelevä tuomari) ja E. Jarašiūnas,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Virginie Dupuy, edustajanaan Rechtsanwältin M. Stawska-Höbel,

— Saksan hallitus, asiamiehinnään T. Henze ja J. Kemper,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

- Kreikan hallitus, asiamiehinään F. Dedousi ja M. Skorila,
 - Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato L. D’Ascia,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään A.-M. Rouchaud-Joët ja B. Eggers,
- kuultuaan julkisasiamiehen 9.4.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyynnöt koskevat eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1896/2006 (EUVL L 399, s. 1) tulkintaa.
- 2 Nämä pyynnot on esitetty kahdessa asiassa, joista yhdessä asianosaisina ovat eco cosmetics GmbH & Co. KG (jäljempänä eco cosmetics), jonka kotipaikka on Saksassa, ja Virginie Dupuy, jonka kotipaikka on Ranskassa, sekä toisessa Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH, jonka kotipaikka on Itävallassa, ja Tetyana Bonchuk, jonka kotipaikka on Saksassa, ja jotka koskevat eurooppalaisia maksamismääräysmenettelyjä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Asetuksen N:o 1896/2006 johdanto-osan 13, 19 ja 23–25 perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:
”13) Kantajalla olisi oltava velvollisuus antaa eurooppalaista maksusuoritusmääräystä koskevassa hakemuksessa tiedot, joiden perusteella vastaaja pystyy selkeästi tunnistamaan vaatimuksen ja sen perustelut voidakseen päättää tämän perusteella, haluaako hän riitauttaa vaatimuksen.
--
19) Koska jäsenvaltioiden välillä on eroja riita-asioissa noudatettavaa menettelyä ja erityisesti asiakirjojen tiedoksiantoa koskevien sääntöjen osalta, eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn yhteydessä sovellettavat vähimmäisvaatimukset on määriteltävä täsmällisesti ja yksityiskohtaisesti. Varsinkaan ei mitään sellaista tiedoksiantotapaa, joka perustuu oikeudelliseen olettamukseen näiden vähimmäisvaatimusten täyttymisestä, olisi pidettävä riittävänä eurooppalaisen maksamismääräyksen tiedoksiantamiseksi.
--
23) Vastaaja voi antaa vastineensa tässä asetuksessa säädettyä vakiolomaketta käyttäen. Tuomioistuinten olisi kuitenkin otettava huomioon missä tahansa muussa kirjallisessa muodossa esitetty vastine, mikäli se on ilmaistu selkeästi.
24) Määräajan kuluessa annetun vastineen seurauksena eurooppalainen maksamismääräysmenettely olisi päätettävä ja siirrettävä asian käsittely ilman eri toimenpiteitä tavanomaiseen riita-asiain käsittelyyn, paitsi jos kantaja on nimenomaan pyytänyt, että menettely tässä tapauksessa päätetään. Tavanomaisen riita-asiain käsittelyn käsitettä ei tätä asetusta sovellettaessa olisi välttämättä tulkittava samalla tavoin kuin kansallisessa lainsäädännössä.

25) Vastineen lähettämiseksi asetetun määräajan kuluttua umpeen vastaajalla olisi tietyissä poikkeuksellisissa tapauksissa oltava oikeus pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista. Uudelleen tutkimisen poikkeuksellisissa tapauksissa ei olisi merkittävä sitä, että vastaajalla on uusi mahdollisuus vastustaa vaatimusta. Uudelleen tutkimisen yhteydessä vaatimuksen aiheellisuutta olisi arvioitava pelkästään niillä perusteilla, jotka johtuvat poikkeuksellisista olosuhteista, joihin vastaaja vetoaa. Muihin poikkeuksellisiin olosuhteisiin voi kuulua se, että eurooppalainen maksamismääräys perustuu hakemuslomakkeessa esitettyihin väriin tietoihin.”

4 Kyseisen asetuksen johdanto-osan 27 perustelukappaleen mukaan ”eurooppalaisen maksamismääräyksen täytäntöönpanoa koskevista säännöistä olisi edelleen säädettävä kansallisessa lainsäädännössä”.

5 Asetuksen N:o 1896/2006 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen tarkoituksena on

a) yksinkertaistaa ja nopeuttaa oikeudenkäyntiä ja pienentää oikeudenkäyntikuluja riitauttamattomia rahamääräisiä vaatimuksia koskevissa valtion rajat ylittävissä asioissa ottamalla käyttöön eurooppalainen maksamismääräysmenettely”.

6 Kyseisen asetuksen 6 artiklan, jonka otsikkona on ”Tuomioistuimen toimivalta”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tuomioistuimen toimivalta tätä asetusta sovellettaessa määritetään asiaa koskevien yhteisön oikeussäännösten, erityisesti [tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annetun neuvoston] asetuksen (EY) N:o 44/2001[(EYVL L 12, s. 1)] mukaisesti.”

7 Asetuksen N:o 1896/2006 12 artiklan 3 ja 5 kohdan sanamuoto on seuraava:

”3. Vastaajalle on eurooppalaisessa maksamismääräyksessä ilmoitettava hänellä olevasta mahdollisuudesta joko

a) maksaa määräyksessä ilmoitettu määrä kantajalle;

tai

b) vastustaa maksamismääräystä antamalla vastine määräyksen antaneelle tuomioistuimelle lähettämällä se 30 päivän kuluessa siitä, kun maksamismääräys on annettu hänelle tiedoksi.

--

5. Tuomioistuimen on huolehdittava, että määräys annetaan vastaajalle tiedoksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti sellaista menettelyä noudattaen, joka täyttää 13, 14 ja 15 artiklassa säädetyt vähimmäisvaatimukset.”

- 8 Asetuksen N:o 1896/2006 13 artiklassa, jonka otsikko on ”Tiedoksianto, johon liittyy vastaajan vastaanottotodistus”, säädetään seuraavaa:

”Eurooppalainen maksamismääräys voidaan antaa vastaajalle tiedoksi jollakin seuraavista tavoista sen valtion lainsäädännön mukaisesti, jossa määräys annetaan tiedoksi:

- a) henkilökohtainen tiedoksianto, mikä osoitetaan vastaajan allekirjoittamalla vastaanottotodistuksella, johon on merkitty vastaanottopäivä;
 - b) henkilökohtainen tiedoksianto, mikä osoitetaan tiedoksiannon toimittaneen toimivaltaisen henkilön allekirjoittamalla asiakirjalla, jossa todetaan, että vastaaja on vastaanottanut asiakirjan tai kieltäytynyt vastaanottamasta sitä ilman laillista perustetta, ja johon on merkitty tiedoksiantopäivä;
 - c) postitiedoksianto, mikä osoitetaan vastaajan allekirjoittamalla ja palauttamalla vastaanottotodistuksella, johon on merkitty vastaanottopäivä;
 - d) sähköinen tiedoksianto, esimerkiksi telekopioitse tai sähköpostitse, mikä osoitetaan vastaajan allekirjoittamalla ja palauttamalla vastaanottotodistuksella, johon on merkitty vastaanottopäivä.”
- 9 Kyseisen asetuksen 14 artiklan, jonka otsikko on ”Tiedoksianto, johon ei liity vastaajan vastaanottotodistusta”, 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalainen maksamismääräys voidaan antaa vastaajalle tiedoksi myös jollakin seuraavista tavoista sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jossa määräys annetaan tiedoksi:

- a) henkilökohtainen tiedoksianto vastaajan kotiosoitteessa henkilölle, joka asuu samassa taloudessa kuin vastaaja tai työskentelee siellä;
 - b) jos vastaaja on itsenäinen ammatinharjoittaja tai oikeushenkilö, henkilökohtainen tiedoksianto vastaajan liiketiloissa henkilölle, joka työskentelee vastaajan palveluksessa;
 - c) määräyksen toimittaminen vastaajan postilaatikkoon;
 - d) määräyksen toimittaminen postitoimistoon tai toimivaltaisten viranomaisten haltuun ja tätä koskevan kirjallisen ilmoituksen toimittaminen vastaajan postilaatikkoon, jos kirjallisessa ilmoituksessa on selkeä maininta siitä, että kyse on tuomioistuinasiakirjasta tai että ilmoitus vastaa oikeusvaikutuksiltaan tiedoksiantoa ja käynnistää määräaikojen kulumisen;
 - e) postitiedoksianto ilman 3 kohdan mukaista todistusta, jos vastaajan osoite on määräyksen antaneessa jäsenvaltiossa;
 - f) sähköinen tiedoksianto, mistä on osoituksena tiedoksiannon toimittamisen automaattinen vahvistus, mikäli vastaaja on etukäteen nimenomaisesti hyväksynyt tämän tiedoksiantotavan.
2. Tätä asetusta sovellettaessa 1 kohdan mukainen tiedoksianto on sallittu vain, jos vastaajan osoite on varmuudella tiedossa.”

- 10 Kyseisen asetuksen 15 artiklan, jonka otsikko on ”Tiedoksianto vastaajan edustajalle”, sanamuoto on seuraava:

”Edellä 13 tai 14 artiklassa tarkoitettu tiedoksianto voidaan toimittaa myös vastaajan edustajalle.”

11 Asetuksen N:o 1896/2006 16 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Vastaaja voi antaa määräyksen antaneelle tuomioistuimelle vastineen eurooppalaiseen maksamismääräykseen käyttämällä liitteessä VI olevaa vakiolomaketta F, joka toimitetaan hänelle eurooppalaisen maksamismääräyksen mukana.

2. Vastine on lähetettävä 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona määräys annettiin tiedoksi vastaajalle.

3. Vastaajan on ilmoitettava vastineessa, että hän vastustaa vaatimusta, mutta hänen ei tarvitse ilmoittaa vastustamisen syytä.

– –”

12 Mainitun asetuksen 17 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos vastine on annettu 16 artiklan 2 kohdassa säädettyssä määräajassa, menettely jatkuu määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisissa tuomioistuimissa tavanomaista riita-asiain käsittelyä koskevien sääntöjen mukaisesti, jollei kantaja ole nimenomaisesti pyytänyt, että menettely tässä tapauksessa päätetään.

– –”

13 Asetuksen 18 artiklassa, jonka otsikko on ”Täytäntöönpanokelpoisuus”, säädetään seuraavaa:

”1. Jollei eurooppalaista maksamismääräystä koskevaa vastinetta ole 16 artiklan 2 kohdassa säädettyssä määräajassa, ottaen huomioon vastineen perille saapumiseen tarvittava aika, annettu määräyksen antavalle tuomioistuimelle, tuomioistuimen on liitteessä VII olevaa vakiolomaketta G käyttämällä viipymättä ilmoitettava, että määräys on täytäntöönpanokelpoinen. Tuomioistuimen on tarkistettava tiedoksiantopäivä.

2. Täytäntöönpanokelpoisuutta koskeviin muotovaatimuksiin sovelletaan määräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädäntöä, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

3. Tuomioistuimen on lähetettävä täytäntöönpanokelpoinen eurooppalainen maksamismääräys kantajalle.”

14 Asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklassa, jonka otsikko on ”Uudelleen tutkiminen poikkeuksellisissa tapauksissa”, säädetään seuraavaa:

”1. Vastaajalla on 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä oikeus pyytää maksamismääräyksen uudelleen tutkimista määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, jos

a) i) maksamismääräys on annettu tiedoksi jollakin 14 artiklassa säädettyistä menettelyistä,

ja

ii) tiedoksiantoa ei vastaajasta riippumattomista syistä ole toimitettu riittävän ajoissa siten, että vastaaja olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa;

tai

b) vastaaja ei ole voinut vastustaa vaatimusta ylivoimaisen esteen tai hänestä riippumattomien poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi,

edellyttäen, että hän toimii kummassakin tapauksessa viipymättä.

2. Vastaajalla on niin ikään 16 artiklan 2 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä oikeus pyytää eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimista määräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisessa tuomioistuimessa, jos maksamismääräys on tämän asetuksen vaatimukset huomioon ottaen annettu selvästi virheellisin perustein, tai muiden poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta.

3. Jos tuomioistuin hylkää vastaajan pyynnön sillä perusteella, ettei mitään 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista uudelleen tutkimisen perusteista voida soveltaa, eurooppalainen maksamismääräys pysyy voimassa.

Jos tuomioistuin päättää, että uudelleen tutkiminen on perusteltua jostakin 1 ja 2 kohdassa säädetystä syystä, eurooppalainen maksamismääräys on mitätön.”

15 Asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Täytäntöönpanomenettelyihin sovelletaan täytäntöönpanevan jäsenvaltion lakia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen säännösten soveltamista.

Eurooppalainen maksamismääräys, josta on tullut täytäntöönpanokelpoinen, on pantava täytäntöön samoin edellytyksin kuin täytäntöönpanevassa jäsenvaltiossa annettu täytäntöönpanokelpoinen päätös.”

16 Asetuksen 26 artiklassa, jonka otsikko on ”Suhde kansalliseen prosessioikeuteen”, säädetään seuraavaa:

”Kaikkiin prosessioikeudellisiin kysymyksiin, joista ei erikseen säädetä tässä asetuksessa, sovelletaan kansallista lainsäädäntöä.”

Saksan oikeus

17 Saksan oikeudessa siviiliprosessilaissa (Zivilprozessordnung) säädetään maksamismääräysasioissa noudatettavasta menettelystä.

Pääasiat ja ennakkoratkaisukysymykset

Asia C-119/13

18 Eco cosmetics, joka on Saksan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, haki ennakkoratkaisua pyytäneeltä tuomioistuimelta eurooppalaisen maksamismääräyksen antamista Dupuyille, jonka kotipaikka on Ranskassa.

19 Amtsgericht Wedding (Weddingin alioikeus) hyväksyi 22.3.2010 asetuksen N:o 1896/2006 12 artiklan perusteella kyseisen hakemuksen ja antoi haetun eurooppalaisen maksamismääräyksen, jonka se antoi tiedoksi kansainvälisenä kirjattuna kirjeenä vastaanottotodistuksella. Vastaanottotodistuksen mukaan kyseinen maksamismääräys annettiin tiedoksi 31.3.2010 eco cosmeticsin ilmoittamassa osoitteessa. Vastaanottotodistuksesta ei ilmene muita tiedoksi antamista koskevia yksityiskohtia.

20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin totesi 20.5.2010 mainitun maksamismääräyksen olevan täytäntöönpanokelpoinen.

- 21 Dupuy vastusti kyseistä maksamismääräystä 28.7.2010 päivätyllä asianajajansa kirjeellä. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ilmoitti 5.8.2010 päivätyllä kirjeellä hänelle, että vastine oli esitetty määräajan päättymisen jälkeen ja kyseisessä vaiheessa oli mahdollista ainoastaan pyytää maksamismääräyksen uudelleen tutkimista asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan nojalla.
- 22 Dupuy pyysi kaksi kuukautta myöhemmin 7.10.2010 päivätyllä kirjeellään määräyksen uudelleen tutkimista täsmentämättä asiaa sen enempää. Hän perusteli uudelleen tutkimista koskevaa pyyntöään kuusi kuukautta myöhemmin 13.4.2011 päivätyllä asianajajansa kirjeellä.
- 23 Dupuy väittää erityisesti, ettei häntä vastaan annettua eurooppalaista maksamismääräystä ole missään vaiheessa annettu hänelle tiedoksi. Hän täsmentää, että hän on muuttanut jo vuoden 2009 lokakuussa pois eco cosmeticsin mainitsemissa osoitteessa sijaitsevasta asunnosta ja on saanut tietää maksamismääräyksestä vasta pankiltaan 23.7.2010.

Asia C-120/13

- 24 Raiffeisenbank St. Georgen reg. Gen. mbH, joka on Itävallan oikeuden mukaan perustettu pankki, haki ennakkoratkaisua pyytäneeltä tuomioistuimelta eurooppalaisen maksamismääräyksen antamista Bonchykille, jonka kotipaikka on Saksassa.
- 25 Amtsgericht Wedding antoi haetun eurooppalaisen maksamismääräyksen 2.9.2010 ja yritti kaksi kertaa tuloksetta antaa sen tiedoksi postitse pankin ilmoittamiin osoitteisiin.
- 26 Lopulta mainittu pankki ilmoitti uuden osoitteen, johon kyseinen eurooppalainen maksamismääräys annettiin tiedoksi jättämällä se postilaatikkoon 1.2.2011.
- 27 Amtsgericht Wedding totesi 10.3.2011 mainitun maksamismääräyksen olevan täytäntöönpanokelpoinen.
- 28 Bonchyk vastusti häntä vastaan annettua eurooppalaista maksamismääräystä 1.6.2011 päivätyllä faksillaan. Hän väitti, että oli saanut tiedon maksamismääräyksen olemassaolosta ainoastaan sattumalta ja ettei ollut vuodesta 2009 asunut osoitteessa, johon maksamismääräys annettiin tiedoksi.
- 29 Amtsgericht Wedding ilmoitti 17.6.2011 päivätyllä kirjeellä Bonchykille, että vastine oli esitetty määräajan päättymisen jälkeen ja kyseisessä vaiheessa oli mahdollista ainoastaan pyytää maksamismääräyksen uudelleen tutkimista asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan nojalla. Bonchyk pyysi 24.6.2011 päivätyllä asianajajansa kirjeellä maksamismääräyksen uudelleen tutkimista.
- 30 Näissä olosuhteissa Amtsgericht Wedding päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset, joiden sanamuoto on sama asioissa C-119/13 ja C-120/13, lukuun ottamatta toista ennakkoratkaisukysymystä, joka liittyy vain asiaan C-119/13:
- ”1) Onko – – asetusta – – N:o 1896/2006 tulkittava siten, että vastapuoli voi tehdä hakemuksen eurooppalaisen maksamismääräyksen uudelleen tutkimisesta myös silloin, kun maksamismääräystä ei ole annettu hänelle tiedoksi tai sitä ei ole annettu tiedoksi pätevästi? Voidaanko tällöin soveltaa analogisesti erityisesti asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 1 kohtaa tai 20 artiklan 2 kohtaa?

2) Siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi:

Onko vastapuolen otettava uudelleen tutkimista koskevan hakemuksen osalta huomioon aikarajat siinä tapauksessa, että maksamismääräystä ei ole annettu hänelle tiedoksi tai sitä ei ole annettu hänelle tiedoksi pätevästi? Onko tällöin otettava erityisesti huomioon asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 3 kohta?

3) Edelleen siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi:

Mitä prosessuaalisia oikeudellisia seurauksia on sillä, että uudelleen tutkimista koskeva hakemus menestyy; voidaanko tällöin soveltaa analogisesti erityisesti asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan 3 kohtaa tai 17 artiklan 1 kohtaa?”

31 Asiat C-119/13 ja C-120/13 yhdistettiin unionin tuomioistuimen presidentin 8.4.2013 antamalla määräyksellä kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

32 Aluksi on muistutettava, että kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välille SEUT 267 artiklalla luodussa yhteistyömenettelyssä unionin tuomioistuimen tehtävänä on antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan asian. Unionin tuomioistuimen on tämän vuoksi tarvittaessa muotoiltava sille esitetyt kysymykset uudelleen. Unionin tuomioistuimen tehtävänä on nimittäin tulkita kaikkia unionin oikeuden säännöksiä, joita kansalliset tuomioistuimet tarvitsevat ratkaistessaan niiden käsiteltäväksi saatettuja asioita, vaikka näitä säännöksiä ei olisi nimenomaisesti mainittu kansallisten tuomioistuinten unionin tuomioistuimelle esittämässä kysymyksissä (tuomio Worten, C-342/12, EU:C:2013:355, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

33 Vaikka näin ollen ennakkoratkaisukysymykset muodollisesti koskevat pääasiallisesti asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan tulkintaa, tämä seikka ei estä unionin tuomioistuinta esittämästä kaikkia unionin oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä pääasioita arvioitaessa. Unionin tuomioistuimen on poimittava kaikista kansallisen tuomioistuimen esittämistä seikoista ja erityisesti ennakkoratkaisupyynnön päätöksen perusteluista ne unionin oikeutta koskevat seikat, joita on syytä tulkita, kun otetaan huomioon riitojen kohde (tuomio Worten, EU:C:2013:355, 31 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Käsiteltävissä asioissa unionin tuomioistuimelle esitetyistä asiakirja-aineistoista ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei sulje pois asetuksen N:o 1896/2006 16 ja 17 artiklassa säädetyn vastustamismenettelyn soveltamista pääasioiden olosuhteisiin. Myös Kreikan ja Italian hallitukset katsovat, että kyseiset säännökset ovat ainoat pääasioiden olosuhteisiin sovellettavat säännökset.

35 Kyseisen asetuksen 18 ja 19 artiklan tulkinta on myös merkityksellistä pääasioiden käsittelyssä, koska ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on todennut eurooppalaiset maksamismääräykset täytäntöönpanokelpoisiksi.

- 36 Jotta kansallisen tuomioistuimen kysymyksiin voitaisiin antaa hyödyllinen vastaus, ensimmäinen kysymys on näin ollen muotoiltava uudelleen niin, että siinä tiedustellaan lähinnä sitä, onko asetusta N:o 1896/2006 tulkittava siten, että sen 16–20 artiklassa tarkoitettuja menettelyjä on sovellettava, jos ilmenee, että maksamismääräystä ei ole annettu tiedoksi mainitun asetuksen 13–15 artiklassa vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti.
- 37 Tässä yhteydessä on aluksi mainittava, että asetuksen N:o 1896/2006 12 artiklan 5 kohdasta ja 13–15 artiklasta ilmenee, että kyseisessä asetuksessa tarkoitetut maksamismääräykset on annettava tiedoksi siten, että noudatetaan mainituissa 13–15 artiklassa kuvattuja tapoja ja että tiedoksianto tapahtuu siten kyseisessä asetuksessa säädettyjen vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 36–41 kohdassa, jos kyseisiä vähimmäisvaatimuksia ei noudateta, asetuksen N:o 1896/2006 tavoitteiden eli yhtäältä nopeuden ja tehokkuuden ja toisaalta puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen tasapaino vaarantuu.
- 38 Asetuksen N:o 1896/2006 16 ja 17 artiklassa säädetyn vastustamismenettelyn mahdollisesta soveltamisesta on ensinnäkin täsmennettävä, että kuten kyseisen asetuksen johdanto-osan 24 perustelukappaleesta ilmenee, vastine on normaali keino, joka päättää eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn ja johtaa asian käsittelyn siirtämiseen ilman eri toimenpiteitä tavanomaiseen riita-asiaihin käsittelyyn.
- 39 On nimittäin niin, että siitä alkaen, kun eurooppalaisen maksamismääräyksen perusteena olevat saatavat riitautetaan vastineella, asetuksessa N:o 1896/2006 säädettyä erityistä menettelyä ei ole enää sovellettava, kun otetaan huomioon, että mainitun asetuksen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan asetuksen tarkoituksena on ainoastaan ”yksinkertaistaa ja nopeuttaa oikeudenkäyntiä ja pienentää oikeudenkäyntikuluja riitauttamattomia rahamääräisiä vaatimuksia koskevissa valtion rajat ylittävissä asioissa”.
- 40 Tässä yhteydessä on muistutettava, että asetuksen N:o 1896/2006 16 artiklan mukaan vastapuoli voi antaa määräyksen antaneelle tuomioistuimelle vastineen eurooppalaiseen maksamismääräykseen käyttämällä vakiolomaketta F, joka toimitetaan hänelle maksamismääräyksen sisältävän vakiolomakkeen E mukana. Vastine on annettava 30 päivän kuluessa siitä päivästä, jona määräys annettiin tiedoksi.
- 41 Jos eurooppalaista maksamismääräystä ei kuitenkaan anneta tiedoksi asetuksen N:o 1896/2006 13–15 artiklassa vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti, vastapuoli ei saa tämän tuomion 40 kohdassa mainittuja lomakkeita eikä hänelle siis ilmoiteta säännönmukaisesti häntä vastaan annetun eurooppalaisen maksamismääräyksen olemassaolosta ja perusteesta. Tällaisessa tapauksessa vastapuolella ei välttämättä ole kaikkia hyödyllisiä tietoja, joiden perusteella hän voi päättää, pitääkö hänen vastustaa maksamismääräystä vai ei.
- 42 Tällainen tilanne ei voi olla puolustautumisoikeuksien mukainen, joten asetuksen N:o 1896/2006 16 ja 17 artiklassa säädetyn vastustamismenettelyn soveltaminen ei ole mahdollista pääasioissa kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa.
- 43 Toiseksi on täsmennettävä, että jos asetuksen N:o 1896/2006 13–15 artiklassa vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaista tiedoksiantoa ei ole tapahtunut, asetuksen 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu määräaika vastineen antamiselle ei ala kulu, joten kyseisen määräajan päättymisestä riippuvien menettelyjen, kuten asetuksen 18 artiklassa tarkoitetun täytäntöönpanokelpoisuuden toteamisen tai 20 artiklassa tarkoitetun uudelleen tutkimista koskevan pyynnön, pätevyys on kyseenalaista, vaikka ne olisi jo aloitettu.

- 44 Erityisesti uudelleentutkimismenettelystä on muistutettava, että kuten asetuksen N:o 1896/2006 20 artiklan otsikosta itsestään ilmenee, se tulee kyseeseen vain ”poikkeuksellisissa tapauksissa”, joista on säädetty tyhjentävästi kyseisessä artiklassa ja joihin tiedoksiannon puuttuminen ei lukeudu.
- 45 Joka tapauksessa on muistutettava, että asetuksen N:o 1896/2006 26 artiklan mukaan kaikkiin prosessioikeudellisiin kysymyksiin, joista ei erikseen säädetä kyseisessä asetuksessa, ”sovelletaan kansallista lainsäädäntöä”, joten asetuksen soveltaminen analogisesti on poissuljettu tällaisessa tapauksessa.
- 46 Käsiteltävässä asiassa asetuksessa N:o 1896/2006 ei ole mainintaa mahdollisista muutoksenhakekeinoista, jotka vastapuolella on käytettävissään, jos eurooppalainen maksamismääräys on jo todettu täytäntöönpanokelpoiseksi, kun ilmenee, ettei maksamismääräystä ole annettu tiedoksi kyseisen asetuksen 13–15 artiklassa vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti.
- 47 Tästä seuraa, että tällaisessa tapauksessa kaikkiin prosessioikeudellisiin kysymyksiin sovelletaan edelleen kansallista oikeutta asetuksen N:o 1896/2006 26 artiklan mukaisesti.
- 48 Joka tapauksessa on korostettava, että kuten tämän tuomion 43 kohdasta ilmenee, jos eurooppalaista maksamismääräystä ei ole annettu tiedoksi asetuksen N:o 1896/2006 13–15 artiklassa vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti, maksamismääräykseen ei voida soveltaa kyseisen asetuksen 18 artiklassa säädettyä täytäntöönpanomenettelyä. Tästä seuraa, että tällaisen maksamismääräyksen täytäntöönpanokelpoiseksi julistaminen on katsottava pätemättömäksi.
- 49 Edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetusta N:o 1896/2006 on tulkittava siten, että sen 16–20 artiklassa tarkoitettuja menettelyjä ei ole sovellettava, jos ilmenee, että eurooppalaista maksamismääräystä ei ole annettu tiedoksi mainitun asetuksen 13–15 artiklassa vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti. Jos tällainen sääntöjenvastaisuus tulee ilmi vasta eurooppalaisen maksamismääräyksen täytäntöönpanokelpoiseksi toteamisen jälkeen, vastapuolella on oltava mahdollisuus vedota kyseiseen sääntöjenvastaisuuteen, jonka on johdettava kyseisen täytäntöönpanokelpoiseksi toteamisen pätemättömyyteen, jos se näytetään toteen asianmukaisesti.

Toinen ja kolmas kysymys

- 50 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toiseen ja kolmanteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

- 51 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta 12.12.2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1896/2006 on tulkittava siten, että sen 16–20 artiklassa tarkoitettuja menettelyjä ei ole sovellettava, jos ilmenee, että eurooppalaista maksamismääräystä ei ole annettu tiedoksi kyseisen asetuksen 13–15 artiklassa vahvistettujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti.

Jos tällainen sääntöjenvastaisuus tulee ilmi vasta eurooppalaisen maksamismääräyksen täytäntöönpanokelpoiseksi toteamisen jälkeen, vastapuolella on oltava mahdollisuus vedota kyseiseen sääntöjenvastaisuuteen, jonka on johdettava kyseisen täytäntöönpanokelpoiseksi toteamisen pätemättömyyteen, jos se näytetään toteen asianmukaisesti.

Allekirjoitukset